

15. april 2006

Sagsnr.: 303727
Dok.nr.: 1818169

Notat vedr. beskrivelse af DUT-princippet

Det udvidede totalbalanceprincip – eller i daglig tale DUT-princippet er som navnet siger en udvidelse af totalbalanceprincippet, som har været gældende siden kommunalreformen i begyndelsen af 1970'erne.

Totalbalanceprincippet indebærer, at der ved ændring i *udgifts- eller opgavefordelingen* mellem staten, kommunerne og amterne skal ske en regulering af det generelle bloktilskud til kommuner og amter for de økonomiske konsekvenser heraf.

Med indførelse af DUT-princippet i 1984 blev denne regel udvidet til også at omfatte de økonomiske konsekvenser af ændringer i den *bindende* statslige regulering af kommunernes og amternes virksomhed.

Reguleringer i henhold til DUT-princippet omfatter umiddelbart bindende regelændringer, det vil sige regelændringer der gennemføres ved lov eller ved udstedelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller tilsvarende.

Det vil sige, at der kan reguleres for såvel merudgifter som mindreudgifter. Ved ændringer i udgifts- eller opgavefordelingen mellem staten og kommunerne og amterne opgøres reguleringen med udgangspunkt i den afgivende myndigheds udgiftsniveau året før ændringen. Ved helt nye opgaver eller regelændringer opgøres reguleringen ud fra virkningerne det første år, hvor ordningen er i kraft, medmindre der forventes en udvikling i udgifterne, så reguleringsbeløbene vil variere.

Reguleringerne som følge af DUT-princippet opererer med et fireårigt udgiftsforløb. De kommunale forhandlinger om økonomiske konsekvenser af nye lovtiltag m.m starter i oktober og løber til primo maj det efterfølgende år. Kommunens DUT-kompensation fra staten fastlægges i Lov og Cirkulærepragrammet (LCP) primo maj.

De årlige forhandlinger indledes med et møde i Stedfortræderudvalget for regeringens kommunekontaktudvalg uden de regeludstedende ministerier efterfulgt af en møderække med deltagelse af de enkelte ministerier. Det påhviler de regeludstedende ministerier at tage initiativ til indledning af bilaterale forhandlinger med de kommunale parter om de kommunaløkonomiske konsekvenser af lovforslag og regelændringer i øvrigt.

Forhandlingerne indledes ved, at udkast til lovforslag, bekendt-

Økonomistaben

Sjællandsgade 40
2200 København N

Telefon
35 30 35 30

Direkte telefon
35 30 37 17

E-mail
Elsa.Bjornsen@suf.kk.dk

gørelser, cirkulærer, vejledninger, henstillinger mv. med tilhørende økonomiske skøn og beregningsmæssige forudsætninger fremsendes til de kommunale parter.

Såfremt der under de bilaterale forhandlinger ikke er opnået enighed, overgår sagen til tre-partsforhandling mellem de kommunale organisationer, det pågældende regeludstedende ministerium og Finansministeriet. Kan der heller ikke under disse forhandlinger opnås enighed, overgår sagen til politisk forhandling.

Indtil den 30. september 2005 var Københavns Kommune direkte høringsberettiget part i forhold til statens lov- og regelarbejde, dels om det faglige indhold og dels om eventuelle økonomiske konsekvenser (DUT).

Imidlertid er Københavns Kommune med virkning fra den 1. oktober 2005 blevet medlem af KL (Kommunernes Landsforening). Det betyder, at Københavns Kommune vil få varetaget sine DUT-interesser af KL. Københavns Kommune er dog med i KL's DUT-netværk og i KL's Økonomipanel, der består af et antal kommuner, der inddrages i den økonomiske interessevaretagelse generelt. Det er økonomiforvaltningens 2. kontor, der varetager den faste kontakt til nedværket og koordinerer indsamlingen af information internt i kommunen.

Da medlemskabet af KL betyder, at Københavns Kommune ikke vil få alle sager i hverken faglig eller økonomisk høring, skal fagforvaltningerne selv forsøge at være opmærksom på lovgivning af særlig interesse for København, således at kommunen eventuelt selv kan henvende sig til KL i forbindelse med sådanne sager.

Den del af DUT-kompensationen, positiv eller negativ, der tilfalder Københavns Kommune, udgør altid kommunens andel af bloktilskuddet. Københavns Kommunes andel er 9,7 procent, uanset den enkelte sags faktiske økonomiske konsekvenser for kommunen. I nogle tilfælde vil kommunen derfor blive overkompenseret for lovændringen, mens kommunen i andre tilfælde vil blive underkompenseret.

Når kommunens DUT kompensation er fastlagt i LCP drøfter Økonomiforvaltningen de økonomiske konsekvenser af DUT sagerne med de berørte fagforvaltninger. Resultatet af forvaltningernes drøftelser indarbejdes i budgetforslaget og fremlægges efterfølgende af Økonomiforvaltningen for Økonomiudvalget og BR til godkendelse. Fagforvaltningerne skal ikke indarbejde konsekvenser af LCP listen før Økonomiudvalget i august måned har tiltrådt den fremlagte indstilling om DUT kompensation.

Udgangspunktet for Økonomiforvaltningens drøftelser med fagforvaltningerne er i dag ud fra en konkret vurdering af fastlægge, om

- Den statslige kompensation skal overføres direkte til de berørte fagforvaltningers budgetter eller om
- Der skal gives kompensation på baggrund af det faktiske udgiftsbehov i kommunen. Hvis der er væsentlig forskel mellem ændringen i kommunens bloktilskud som følge af DUT og de faktiske udgiftsændringer, kan DUT-kompensationen til fagforvaltningerne ske på grundlag af de faktiske udgiftsændringer i Københavns Kommune. Det er dog en betingelse, at det faktiske udgiftsbehov kan opgøres ud fra objektive udgiftskriterier og med pålidelige data. Såfremt den samlede DUT-kompensation til Københavns Kommune ikke dækker det faktiske udgiftsbehov, bliver alle forvaltninger pålagt at bidrage til finansieringen.